
Roszowski Las, st. 28, gm. Cisek, woj. opolskie, AZP 98-40/39

Informator Archeologiczny : badania 33, 120-121

1999

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

6. Punkt osadniczy z wczesnego średniowiecza – horyzont ten reprezentuje około 20 fragmentów ceramiki, zarejestrowanych wyłącznie w warstwie naturalnej; można je datować na fazę C-D wczesnego średniowiecza.

Materiały oraz dokumentacja są przechowywane w siedzibie Centrum Badań Archeologicznych Fundacji Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu.

PRÓSZKÓW, st. 2, gm. loco, woj. opolskie, AZP 91-36/37

- osada kultury przeworskiej

Stanowisko 2 położone jest po zachodniej stronie drogi Opole – Prószków.

W czerwcu 1999 roku na terenie gminy Prószków prowadzono roboty ziemne związane z budową kanalizacji sanitarnej. Prace te, początkowo były prowadzone bez stosownego pozwolenia konserwatorskiego, a tym samym bez stałego nadzoru archeologicznego. Podczas prowadzenia robót ziemnych na terenie przyszkolnego stadionu sportowego zostały przecięte wykopem obiekty osadnicze, które należy łączyć ze znaną przed 1945 rokiem osadą kultury przeworskiej z późnego okresu rzymskiego. W latach 1961-1962, podczas badań ratowniczych związanych z budową stadionu, na obszarze około 54 arów wyeksplorowano łącznie kilkanaście dymarek i 42 inne obiekty osadnicze, w tym pozostałość budynku mieszkalnego.

W dniu 16.06.1999 roku przeprowadzono inwentaryzację 4 częściowo zniszczonych jam osadniczych oraz resztki warstwy kulturowej, która zachowała się na odcinku o długości 16 m. Jej strop został uchwycony na głębokości 0,48-0,50 m od współczesnego poziomu użytkowego, a tworzyła ją siwa glina przemieszana z grudkami polepy. Wszystkie przebadane jamy miały kształt nieregularny, a ich głębokość wynosiła od 0,40 do 0,61 m. Zostały wkopane w gliniasty calec. Wypełnisko tworzyła glina z domieszką próchnicy; jedynie w partii spągowej obiektu I zalegała warstwa gliny przemieszana z polepą i spalenizną. Oprócz grudek polepy i kawałków węgla drzewnego nie znaleziono innego materiału zabytkowego.

Badania przeprowadził Dział Archeologiczny Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu.

ROSZOWICKI LAS, st. 28, gm. Cisek, woj. opolskie, AZP 98-40/39

- osada kultury lateńskiej.

Stanowisko zostało odkryte w latach 30-tych XX wieku przez nauczyciel. Wtedy zostało ono określone jako Roszowice 11. W 1990 Marek Bednarek (autor sprawozdania) przeprowadził badania powierzchniowe AZP. W latach 1989-1992 przeprowadził badania wykopaliskowe. Badania weryfikacyjne AZP w 1994 r. potwierdziły niszczenie stanowiska głęboką orką. W 1997 roku powstały bezpośrednie zagrożenia dla stanowiska: zniszczenia po powodzi oraz prace ziemne odwadniające. Dlatego wykonano kolejne ratownicze badania wykopaliskowe.

Sezon w 1999 roku był piątym z kolei, w którym prowadzono ratownicze badania wykopaliskowe. Całość prac była finansowana przez GKZ i Uniwersytet Wrocławski. Pracami w terenie kierował Marek Bednarek.

Podjęte prace miały na celu zbadanie tych partii osady, które zostały pominięte podczas wcześniejszych badań. Łącznie w pięciu wykopach przebadano ponad 180 m² powierzchni stanowiska. Odsłonięto i przebadano 3 obiekty zawierające niewielką ilość materiału ceramicznego. Zasięg stanowiska jest określony z uwagi na czarne zabarwienie warstwy ornej powstałe na skutek wyorywania warstwy kulturowej przesyconej w tym miejscu bardzo dużą ilością węgielków drzewnych pochodzących ze spalonych elementów zabudowy osady. Najbardziej wartościowe zabytki pozyskano z warstwy kulturowej m.in. dużą ilość ceramiki „siwej” i grafitowej, paciorki szklane, żużel dymarkowy oraz tlenek ołowiu (około 2 kg) świadczące o działalności produkcyjnej mieszkańców osady.

Podjęte w 1999 roku badania pozwoliły na dość dokładne określenie zasięgu zabudowy osady poprzez prawie całkowite jej przebadanie.

Zabytki zostaną przekazane do Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu.

Wyniki badań zostały opublikowane w „Śląskich Sprawozdaniach Archeologicznych”, t. 35, 1999, s. 289-296.

Badania nie będą kontynuowane.

Sanok, st. 54, gm. *loco*, woj. podkarpackie, AZP 113-78/97 – patrz: wczesne średniowiecze

SIEMIECHÓW, st. 2 gm. Widawa, woj. łódzkie, AZP 73-45/57

- osada ludności kultury przeworskiej z okresu późnorzymskiego

Badania prowadziła w lipcu mgr Maria Jażdżewska przy współudziale mgr Ryszarda Adamczyka. Finansowała Fundacja Badań Archeologicznych im. Prof. K. Jażdżewskiego i Muzeum Miasta Pabianic. Dwudziesty czwarty sezon badań.

Badaniami objęto teren trudny, zalesiony, przeznaczony do wyrębu, około 1,5 km od rzeki Warty, na granicy gruntów wsi Rychłocice i Siemiechów. Na przestrzeni 331 m² odkryto kolejne dwa obiekty mieszkalne nr XLVIII i XLIX, kilkanaście różnych jam, kilka palenisk oraz obiekty gospodarcze - prawdopodobnie pozostałości pieców (?) o niewyjaśnionym przeznaczeniu.

Podobnie jak w latach ubiegłych, w odkrywanych wykopach znajdowano liczne fragmenty naczyń ręcznie lepionych, toczonych na kole, bryłki polepy, kości zwierzęce, fragmenty przedmiotów żelaznych i oselek kamiennych.

We wszystkich eksplorowanych w ostatnim sezonie, znajdowano luźne fragmenty ceramiki, polepy, kości zwierzęcych i przedmiotów żelaznych.

W ornamentyce znalezionej w b.r. ceramiki toczonej na kole, widać pewne różnice w stosunku do znajdowanej w poprzednich sezonach. Mogłoby to sugerować, że na terenie osady funkcjonował jeszcze inny, niż odkryty w roku 1983 piec garncarski.

W wyniku tegorocznych badań stwierdzono występowanie obiektów osadniczych w najdalej na wschód wysuniętej części stanowiska 2 w Siemiechowie. Odkrycie jednej z największych dotąd chat (XLIX), z bogatym inwentarzem ruchomym (ponad 700 fragmentów naczyń glinianych i ponad 250 ułamków kości zwierzęcych), a także pieca o niewyjaśnionej funkcji i wielu jam gospodarczych - obiektów położonych przy samej granicy odcinków jeszcze na przebadanych - potwierdza konieczność dalszych poszukiwań mający na celu odsłonięcie całej osady późnorzymskiej w Siemiechowie.

Dokumentacja i zabytki z badań znajdują się w Muzeum Miasta Pabianic.

STALMIERZ, st. 3, gm. Chrostkowo, woj. kujawsko-pomorskie

- cmentarzysko kultury pomorskiej z okresu HaE/Lt B-Lt C1

Badania prowadzone były w okresie od 17 lipca do 16 sierpnia, przez Pana mgr Pawła Sobczyka z Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku. Finansowane przez włocławski WKZ. Prace były 5 sezonem badawczym na w/w. stanowisku. Przebadano obszar o powierzchni 888 m².

Celem prac było określenie granicy cmentarzyska i dokończenie przerwanej w 1998 roku eksploatacji grobu 72.

Założono 36 wykopów o wymiarach 25 m². Potwierdzono, że grób 72 był jedynym obiektem oddalonym około 40 m od swego zasięgu występowania grobów na cmentarzysku. Znaczne zniszczenie grobu a w konsekwencji brak zachowania inwentarza grobu „in situ”, nie pozwalają jednoznacznie określić, czy był to wielopopielnicowy obiekt zbiorowy, koncentracja pojedynczych grobów popielnicowych, czy też jakaś forma pośrednia - mieszana.